

Planering av Fågelsången i Raseborg

Fickparker

Jonna Hellström

Examensarbete för Hortonom (YH)-examen

Naturbruk och miljö, Profilering inom landskapsplanering

Raseborg 2017

EXAMENSARBETE

Författare: Jonna Hellström

Utbildning och ort: Yrkehögskolan Novia, Ekenäs

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Landskapsplanering

Handledare: Anna Granberg

Titel: Planering av Fågelsången i Raseborg - Fickparker

Datum 28.4.2017

Sidantal 20

Bilagor 3

Abstrakt

Arbetet innehåller en planering vars beställare är Raseborg stad samt en litteraturstudie. Målet med planeringen är att skapa ett trivsamt och lättskött område med sittplatser och öppet område för aktiviteter vid Fågelsången, Måsgränd 6-10, Raseborg.

Den teoretiska delen i arbetet behandlar fickparker i täta städer. Kapitlen beskriver vad som menas med en fickpark, vad de har för nytta i städerna och för befolkningen och vad som skall tänkas på då man planerar fickparker in i städerna. Det framkommer också några exempel på fickparker i andra länder.

De huvudsakliga metoderna som användes i arbetet var besök till området, idésökning från andra parker, litteratursökning och planering.

Resultatet blev två illustrationsplaneringar på området där beställarens önskemål blev beaktade och det framkommer några av de viktigaste elementen i en fickpark. Planeringsprocessen börjades i september 2016 och var färdig att lämnas in i maj 2017.

Tanken med arbetet är att beställaren har nytta av litteraturen och planeringarna då de gör området, fast planeringarna inte skulle uppfyllas till sin helhet så ger de goda idéer.

Språk: Svenska

Nyckelord: Fickpark, planering, biologisk mångfald

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Jonna Hellström

Koulutus ja paikkakunta: Yrkeshögskolan Novia, Raseborg

Suuntautumisvaihtoehto/Syventävät opinnot: Maisemasuunnittelu

Ohjaaja(t): Anna Granberg

Nimike: Linnunlaulun suunnitelma, Raasepori - Taskupuistot

Päivämäärä 28.4.2017

Sivumäärä 20

Liitteet 3

Tiivistelmä

Työ sisältää suunnittelun jonka tilaaja on Raaseporin kaupunki, työ sisältää myös kirjallisuustutkimuksen. Suunnitelman tavoitteena on luoda mukava, helppohoitoinen ja avoin alue, Linnunlaulu, Måsgränd 6-10, Raasepori.

Teoreettinen osa työstä käsittelee taskupuistoja tiheissä kaupungeissa. Luvuissa kuvaillaan mitä tarkoitetaan taskupuistoilla, miten ne ovat hyödyksi kaupunkien ja väestön kannalta ja mitä pitäisi ajatella, kun suunnittelee taskupuistoja kaupunkeihin. Työssä on myös joitakin esimerkkejä taskupuistoista muissa maissa.

Päämenetelminä työssä oli vierailu alueella, idean saaminen muista puistoista, kirjallisuuden tutkiminen ja suunnittelu.

Tuloksena oli kaksi suunnitelmaa alueesta, jossa asiakkaan toiveet on otettu huomioon, ja niihin on laitettu joitakin tärkeimmistä elementeistä taskupuistoissa. Suunnitteluprosessi alkoi syyskuussa 2016 ja oli valmis toukokuuhun 2017 mennessä.

Työn ajatuksena on, että asiakas voi hyötyä kirjallisuudesta ja suunnitelmista, kun he tekevät aluetta; vaikka suunnitelmat eivät toteutuisi kokonaisuudessaan, ne tarjoavat hyviä ideoita asiakkaalle.

Kieli: Suomi

Avainsanat: Taskupuisto, suunnittelu, biodiversiteetti

BACHELOR'S THESIS

Author: Jonna Hellström

Degree Programme: Yrkeshögskolan Novia, Raseborg

Specialization: Landscapedesign

Supervisors: Anna Granberg

Title: Planning of Fågelsången, Raseborg – Pocket parks

Date 28.4.2017

Number of pages 20

Appendices 3

Abstract

The work contains a plan whose client is Raseborg city, it also contains a literature study. The aim of the planning is to create a pleasant and easy-going area with seating and an open area for activities at Fågelsången, Måsgränd 6-10, Raseborg.

The theoretical part of the work deal with pocket parks in densely populated cities. The chapters describe what is meant by a pocket park, what they have for benefit to the cities and the population and what to keep in mind when planning pocket parks into the cities. There are also some examples of pocket parks from other countries.

The main methods used in the work were visiting the area, idea search from other parks, literature search and planning.

The result was two illustrations in the area where the wishes of the client were taken into consideration and some of the most important elements of pocket parks are included. The planning process began in September 2016 and was completed in May 2017.

The idea of the work is that the client will benefit from the literature and the plans when they do the area, although the plans may not be produced fully, they will give good ideas to the client.

Language: English

Key words: Pocketpark, planning, biological diversity

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
2	Vad är en fickpark	1
2.1	Exempel på fickparker.....	2
2.1.1	Greenacre Park, Midtown Manhattan, New York City.....	2
2.1.2	The Royal Library Garden, Copenhagen, Denmark	3
2.1.3	John F. Collins Park, Philadelphia, Pennsylvania.....	3
2.1.4	Fridegårdsparken, Enköping, Sverige.....	3
3	Nyttan med fickparker	3
3.1	Parkernas biologiska mångfald.....	4
4	Att tänka på vid planering av fickparker.....	4
4.1	Utformning.....	5
4.2	Läget.....	5
4.3	Storlek och markutrymme.....	5
4.4	Tillgänglighet	5
4.5	Trygghet.....	5
4.6	Ljud och buller.....	5
4.7	Parkens tillgänglighet och trygghet	6
4.7.1	Psykologiska tillgängligheten	6
4.7.2	Sociala tillgängligheten.....	6
4.7.3	Fysiska tillgängligheten.....	6
5	Planering.....	7
5.1	Nuläget.....	7
5.2	Planeringen.....	8
5.3	Metod	8
6	Resultat	8
6.1	Planering 1	9
6.1.1	Rabatterna & Gräsmattan.....	9
6.1.2	Gångarna	10
6.1.3	Kullarna	10
6.1.4	Sittområdet	11
6.1.5	Öppet aktivitetsområde	11
6.1.6	Träden och buskarna	12
6.1.7	Bänkar	12
6.1.8	Sopkorgar	13
6.1.9	Belysning.....	13
6.2	Planering 2	14

6.2.1	Grillplats.....	14
6.2.2	Sittområdet	14
6.2.3	Bord, belysning och sopkorgar.....	15
7	Genomförandet	16
8	Diskussion.....	17
	Källförteckning	19
	Bilagor	20

1 Inledning

Grönskan i städer minskar då de utvidgas och detta har en negativ påverkan på djur och städernas mikroklimat. Då städerna utvidgar sig så borde de skapa små gröna luckor d.v.s. fickparker, för att få grönska in i de stenbelagda städerna och ge skydd åt djur. Dessa gröna luckor kallas för städernas lungor, de ger möjlighet för människor att besöka och njuta av naturen utan att måsta åka ytterom städerna.

Arbetets teoretiska del handlar om fickparker, deras nytta och vad man skall tänka på då man planerar dem. Till examensarbetet hör också att göra en planering, som är ett beställningsarbete av Raseborgs stad. Planeringen omfattar ett område vid Fågelsången, Måsgränd 6-10, Raseborg.

Vid ett tidigare skede har det funnits vegetation och en lekplats på området, men det har skett en betydlig ändring på området då lekplatsen förflyttades till en strand i närheten. Vid detta skede finns det ingen växtlighet och inga konstruktioner på området, utan det är bara en enda stor gräsyta.

Syftet med examensarbetet är att få ett fungerande parkområde med funktioner och grönska till det lilla radhusområdet. Till dessa funktioner hör sittplatser, ställen att umgås på och ett öppet område för aktiviteter. Problemet med planeringen är hur skall man få tillräckligt med grönska och funktioner till det lilla området, men ändå ha allting att hänga samman utan att det blir stelt, stökigt och trångt på området.

2 Vad är en fickpark

Det finns flera olika definitioner på fickparker. Enköpings kommun (Sverige) definierar fickparker som mindre platser som är anpassade till sitt läge i stadsrummet och är max 1ha stora. Parkerna är detaljrika och har tydlig rumslighet, de har också artriktigt varierande växtmaterial. *(Lindqvist & Ingelsson, 2014)*

Karlshamns kommun (Sverige) anser att fickparker är små och innehållsrika vars växtmaterial ofta har ovanliga växter. *(Lindqvist & Ingelsson, 2014)*

Huddinge kommun (Sverige) definierar fickparker som en liten offentlig grönyta som oftast är mindre än 1 ha. Parken har blomsterplanteringar, effektbelysning och vattenspel, vilket ger den ett högt prydnadsvärde. *(Lindqvist & Ingelsson, 2014)*

Fickparker är öppna urbana ställen i en liten skala, dessa kan vara intryckta in bland höghus och andra ställen med mycket population. Dessa parker fungerar som mindre ”grannparker”, men uppfyller ändå många ändamål och funktioner. Till dessa funktioner kan höra lekplatser för barn, ett ställe för avkoppling från den livliga staden eller ett ställe att ha sin lunchpaus. (*Blake, U.Å*)

Fickparker kan skapas av lediga tomter eller av bortglömda utrymmen. Parkerna befinner sig nära de stadsdelar de tjänar. De tenderar att vara utspridda i städerna och kopplas bort från de andra grönområdena och naturen, med lite planering skulle de kunna anslutas till de andra grönområdena, bara de är tillräckligt synliga för potentiella användare. (*Blake, U.Å*)

Parkernas ekologiska funktion kan vara begränsad för att de är oftast planerade för ”tung” användning av människor i de täta stadsområdena. Parkerna ger möjligheten att fungera som en ficka åt djur, särskilt fåglar.

Element som oftast framkommer i fickparker är:

- Planteringar, träd och ofta vatten (de naturliga elementen kommer oftast fram)
- Lekparker
- Sittplatser och ställen att umgås på (*Blake, U.Å*)

2.1 Exempel på fickparker

Det finns inte några exakta parker som skulle vara klassificerade som fickparker i Finland. De flesta parker i Finland är över 1 ha stora och kan därför inte kallas för fickparker, detta är en sak som skulle kunna utvecklas så att det i framtiden skulle finnas mera små parker i de stora städerna.

2.1.1 Greenacre Park, Midtown Manhattan, New York City.

Greenacre park öppnades 1971 och är ännu vid detta skede upprätthållen av Abby Rockefeller Mauzes Greenacre Foundation. Parken känns större än den verkligen är p.g.a. en klättrväxttäckt terrass som separerar parken från gatan. En fontän leder besökarna in i området, där de blir mötta av ett 7,6 meter högt vattenfall öppet för himlen och omringat av vintergröna växter. (*Tharp, 2015*)

2.1.2 The Royal Library Garden, Copenhagen, Denmark

The Royal library garden grundades på 1920-talet och besökarna kommer in till den lilla trädgården genom att gå igenom portarna på Arkivets arkiv som är känt som Danmarks litterära hjärta. Då besökarna har kommit in i parken kan de koppla av medan de lyssnar på vattnet som faller från en åtta meter hög fontän i mitten av trädgården. Fontänen har synkroniserats så att den skjuter upp extra vattenstrålar i takt med klockan på stadshuset. (Tharp, 2015)

2.1.3 John F. Collins Park, Philadelphia, Pennsylvania

John F. Collins park öppnades 1979 och är mindre än en tiondel av ett tunnland. Parkens amerikanska vegetation omger den centrala fontänen av betongplintar som är avsedda för att representera indiska totemen. (Tharp, 2015)

2.1.4 Fridegårdsparken, Enköping, Sverige

Fridegårdsparken är omringad av en klippt häck som ger en rumskänsla till den och i den växer många exotiska arter som t.ex. katsura, kentuckykaffe och paradibuskar. I mitten av parken finns ett litet porlande vattenelement omringat av perenner. (Enköping kommun, U.Å)

3 Nyttan med fickparker

Städer har haft problem med miljön och trångheten i städerna, därför började man anlägga i mitten av 1800-talet parker i städerna för att minska på dessa problem. Med parkerna ville man få in frisk luft, påverka klimatet och skapa bättre livsförhållanden för populationen i städerna. (Jutemark & Nilsson, 2008)

Parkerna ger närhet till växter och djur, de ger möjligheter för barn att vistas i naturen lättare. Parkerna kan användas för lek, idrott eller för avkoppling. De tätorter med vegetationsytor har ofta ett mildare klimat, för att marken tar upp solvärmen effektivare än byggnadsytor. (Thylén, 2006)

Fickparkerna fungerar som små gröna fläckar i städerna och används av många djurarter. Denna grönska kan hjälpa till att reglera mikroklimatet och fungera som stadens ”lungor”. Att planera in fickparker inom gångavstånd i städerna är viktigt. Detta leder till att det är mindre sannolikt att man kör långt bort för dessa resurser, alltså naturen och detta minskar också på föroreningar, trafik och användningen av oljeresurserna. (Blake, U.Å)

Med andra ord minskar de små fickparkerna på trycket i de större, mer avlägsna parkerna. De stora parkerna kan tänkas få mindre krav för lek områden (och andra behov som fickparker kan ge), vilket ger dem mer möjligheter att ägna sig till livsmiljö och ekologiska funktioner. (*Blake, U.Å*)

3.1 Parkernas biologiska mångfald

Då städerna växer och breddar sig så finns det en risk att grönskan i städerna minskar ytmässigt. De städer som har många sammanhängande grönområden har en större möjlighet att få rikt och varierande växt- och djurliv. Parken blir en homogen miljö då det finns färre arter i dem. (*Bäckström & Falk, 2008*)

I de flesta parker sparas inga risbuskar och död ved för att detta ser risigt och stökigt ut som inte passar till estetiken. Istället för att tänka på parkens utseende så borde man tänka på det hur som är viktiga livsmiljöer dessa ris buskar är för växt-, svamp- och djurarter. Då det finns stora öppna planer i parkerna har djuren svårt att flytta sig över ytan p.g.a. det inte finns tillräckligt skydd eller föda. (*Bäckström & Falk, 2008*)

Då det tillsätts mera små parker i städerna så skapar det ett bättre mikroklimat i staden, för att växtligheten hjälper till att syresätta luften, utjämna temperaturskillnader och filtrera luftföroreningar. Parkerna hjälper att återuppbygga det så kallade ekosystemet i staden. (*Bäckström & Falk, 2008*)

Då antalet grönområden minskar bryts växters och djurs spridningsvägar av och detta är det största hotet mot biologiska mångfalden. Då man använder sig av gröna korridorer och fickparker mellan de största parkerna så ger man en möjlighet för djur och växter att sprida sig mellan grönområdena. (*Thylén, 2006*)

4 Att tänka på vid planering av fickparker

Då man planerar en fickpark så bör man se att parken har någon nytta och att den uppfyller en funktion. Exempel på funktioner kan vara ett rum fyllt med upplevelser eller en plats för möten. Man skall tänka på dessa följande sex stycken punkter då man planerar en fickpark. (*Manner, 2007*)

4.1 Utformning

Parken skall utformas enligt teman, läge, funktion och användare. Parken skall vara rumslig och ha många upplevelser på en liten plats. Om parken är i närheten av höghus med barnfamiljer så är det viktigt att planera in en lekplats. (*Manner, 2007*)

4.2 Läget

Parken skall komplettera den grönska som finns i närheten och skall vara placerad där mycket folk rör sig. De bästa platserna för fickparker är i de livliga centrala stadsdelarna och parkerna bör placeras synligt. (*Manner, 2007*)

4.3 Storlek och markutrymme

Fickparker bör maximalt vara 1ha stora och lämpliga ytor är t.ex. oanvända områden eller områden som väntar på att få bestående markanvändning. Parkerna kan också placeras på sådana områden som saknar en tydlig utformning och användning. (*Manner, 2007*)

4.4 Tillgänglighet

Parkerna skall finnas inom 150-200 meters avstånd från bostadsområden, arbetsplatser eller handelsplatser. Det bör inte finnas några stora trafikleder som kan påverka parkernas tillgänglighet. (*Manner, 2007*)

4.5 Trygghet

Parkerna skall placeras på sådana områden där folk rör sig naturligt och skall ha en öppen inbjudande utformning. (*Manner, 2007*)

4.6 Ljud och buller

Vid tanke på utformningen skall man ta i beaktan bullernivån och se vilka åtgärder som kan minska på nivån just på detta område, så att parken kan upplevas som en oas. Till åtgärderna för att minska på bullernivån finns t.ex. Murar, häckar och bullerplank. (*Manner, 2007*)

4.7 Parkens tillgänglighet och trygghet

Läget för fickparken har en stor betydelse för tillgängligheten. Kvaliteten i parken är viktigare än kvantiteten och kan därför uppfylla sin funktion på ett begränsat område i stadsmiljön. Det är viktigt att parkens innehåll är välarbetat och uttänkt med grönska och prydnadselement som t.ex. blomsterplanteringar. Parken skall vara ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart. Till hållbarhetsperspektiven kan fickparker tillgodose klimat, hälsa och attraktivitet, en attraktiv stad med flera parker främjar ekonomin. *(Eriksson & Karlsson, 2012)*

Då en park inte har överblickbarhet och jämn belysning så kan den kännas som otrygg o då väljer man oftast den alternativa vägen om det finns en sådan. Om parken inte känns trygg så kan det begränsa på dess användning. För att få parken att kännas mera trygg så skall man blanda in olika aktiviteter för olika åldrar så att parken befolkas av användare under olika tidpunkter på dygnet. Parkens tillgänglighet kan ses från 3 olika perspektiv, den psykologiska- sociala- och fysiska tillgängligheten. *(Bäckström & Falk, 2008)*

4.7.1 Psykologiska tillgängligheten

Detta handlar om detta att är det lätt att hitta till parken och om den är inbjudande, dvs. känner man sig fritt välkommen till parken eller inte. Utformningen och placeringen av parken har en stor betydelse på det om det vad den signalerar till människorna. *(Bäckström & Falk, 2008)*

4.7.2 Sociala tillgängligheten

Den sociala tillgängligheten har med tryggheten och säkerheten att göra. Människorna som vistas i parken är avgörande för denna tillgänglighet. Om det visstas många gång, lösa hundar mm. i parken så kan det bli en mental spärr för att vilja vistas i parken. Denna mentala spärr kan vara att man inte känner sig trygg i parken eller att man inte passar in i ”användargruppen”. *(Bäckström & Falk, 2008)*

4.7.3 Fysiska tillgängligheten

Fysiska tillgängligheten har med flyttnings förmåga att göra. De personer som har begränsad rörlighet har kanske inte möjlighet att vistas i parken, för att det kan finnas t.ex. höjdskillnader som hindrar rörligheten. Om parken inte är tillräckligt nära cykel- och gångvägar, samt trafikleder så kan det vara ett hinder för användningen och tillgängligheten.

Om det finns stora billeder nära parken så kan det vara ett hinder för barn att nå parken. Utformningen, höjdskillnader och markmaterialen kan begränsa användningen av parken eller att det finns begränsat antal sittplatser. (Bäckström & Falk, 2008)

5 Planering

Det planerade området är beläget i Raseborg, Fågelsången och området omringas av radhus lägenheter. Området är i användning av de som bor i närheten.

Beställaren har önskat att området får mera vegetation som är relativt lättskötta och sittplatser där man kan umgås, samt ett öppet område som kan fungera som t.ex. en liten fotbollsplan för de barn som bor i radhusen.

5.1 Nuläget

På området finns ingen befintlig växtlighet, området är bara en enda stor gräsmatta, för att den tidigare växtligheten togs bort då lekplatsen flyttades till ett annat ställe i närheten. Den befintliga gräsmattan är inte jämn och snygg utan har ställen som är utan gräs, detta syns nedan i figur 1.

Figur 1, Hur området ser ut för tillfället och Figur 2, vyn ut mot havet. Fotograferad av Jonna Hellström

Från mitten av området kan man se mellan radhusen ut över havet (se figur 2). Denna vy är snygg och värd att sparas, så den tas i beaktande under planerings skedet.

5.2 Planeringen

Eftersom beställarna var osäkra om de ville ha en grillplats eller inte så finns det två planer ritade till området, så att man kan välja att inte sätta en grillplats till området.

Den ena planeringen har ingen grillplats, men har istället för det ett stor sittområde med färggrann vegetation där flera kan umgås samtidigt. Den andra planeringen har en grillplats, där de som bor nära området kan grilla. Grillplatsen tar en del utrymme och därför har sittområdet minskats en del.

5.3 Metod

Första skedet till arbetet var att tala med beställaren och göra ett besök till gården. Efter besöket var det dags att komma på idéer till planeringen och göra den första skissen för området. För att få idéerna att flöda besöktes några små parker/gårdsparker runtom i Esbo, samt undersöktes vad som oftast framkommer i fickparker i litteraturen.

Den första iden godkändes av beställaren med några förändringar t.ex. att göra en plan där det inte ingår en grillplats, med denna tanke fortsatte planerandet och till slut uppkom det två planeringar. Den ena utan grillplats, som är mera lättskött och en med grillplats.

När planeringsskedet var på god väg så börjades skrivandet på teoridelen, för att få mera idéer och tankar på hur en liten park skall planeras. Då teoridelen var nästan färdigt skriven gjordes de sista ändringarna på planeringen för att få planerna färdiga. De metoder som användes i arbete var planering, idésökning och faktasökning.

6 Resultat

Resultatet blev två Illustrationsplaneringar på området (se bilaga 1). Den befintliga gräsmattan skall förnyas och den är indelad till olika områden; Sittområde, Grillplats och ett aktivitetsområde. I resultatet har beställarens önskemål tagits i beaktande och de viktigaste elementen i en fickpark som beskrevs i teoridelen tidigare.

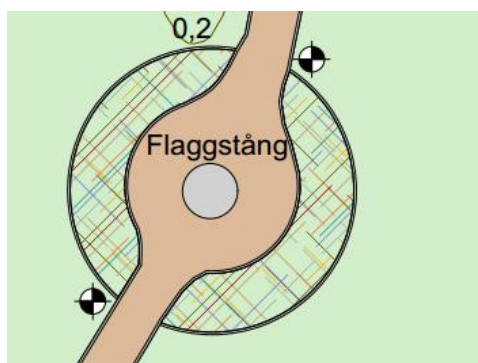
6.1 Planering 1

6.1.1 Rabatterna & Gräsmattan

Det finns 3 olika rabattplanteringar på planeringen, en runt flaggstången, en annan i mitten av sittområdet och den tredje runt sittområdet. Rabatterna har kantsten runt sig för att göra en tydlig gräns mot gräsmattan.

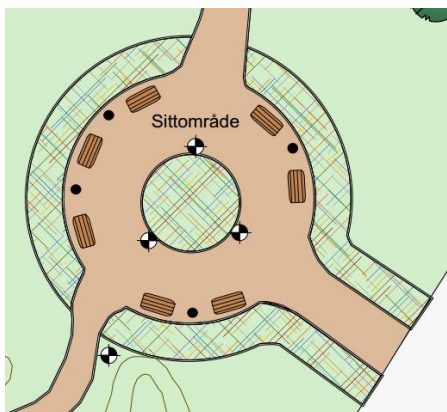
Växterna till rabatterna och den övriga växtligheten som är vald till området (se bilaga 3), behöver minimal skötsel och ger ett snyggt koncept, samt färg till området. Perennerna har blåa och ljusröda färger för att de skall passa in till de röda radhusen och för att få in det närliggande havet i beaktande till området med sin blåa färg.

Rabatten runt flaggstången är en kombination av lila, blå, ljusröd och vit färg för att skapa kontrast till det gröna på området. Rabatten har en bredd på 1 meter runt gången (se figur 3).

Figur 3. Rabatt runt flaggstång. Taget från Bilaga 1.

Rabatten i mitten av sittområdet har samma växter som runt flaggstången för att skapa en sammanhängande känsla. Rabatten är 3 meter i diameter och har växtlighet i olika höjder och färger för att skapa kontrast och ge en känsla av vågor. Rabatterna runt sittområdet har en bredd på 1 meter och består av två olika arter (se figur 4).

Figur 4. Rabatt runt och i mitten av sittområdet. Taget från Bilaga 1.

Gräsmattan måste förnyas, för att den gräsmatta som finns på området i nuläge är inte tät och har många ställen där det inte alls växer något gräs alls.

6.1.2 Gångarna

Gångarna har en vågig form (se figur 5) och skall ha kantsten för att underlätta skötseln av gången och minska gräset, samt mossans spridning över gångarna. Gången skall vara 5cm lägre än gräsmattans nivå och dess bredd är 1 meter, gångarna skall ha grovt grus i ljusbrun färg. Gruset för gångarna skall ha en kornstorlek på 0-16 mm och detta kan beställas från t.ex. Kivikopla.

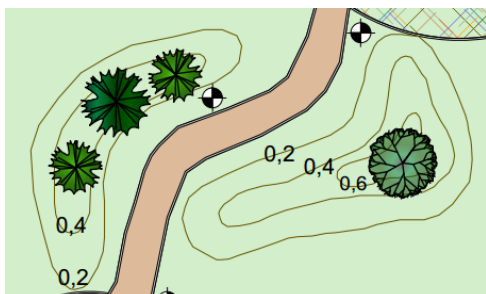

Figur 5. Gångarna på området. Taget från Bilaga 1.

6.1.3 Kullarna

Kullarnas högsta punkt skall vara på 40 cm och 60 cm höjd, på dessa kullar planteras växtlighet som utgör en ”vägg” på vardera sidan om gången (se bilaga 2.). På den lägre

kullen planteras två stycken bolltуйjan och en sockertoppsgran. Bolltуйjorna skall planteras på varsin sida om sockertoppsgranen, så att det bildar från sidan sett en triangel (se figur 6). Den högre kullen skall ha en Dvärgsyren planterat på den högsta höjden. Kullarna har ingen exakt bredd utsatt utan de görs i form med gången som går mellan dem, det enda som är viktigt är att kullarna inte blir lägre än 40 cm på sin högsta höjd.

Figur 6. Kullarna på varsin sida om gångarna. Taget från Bilaga 1.

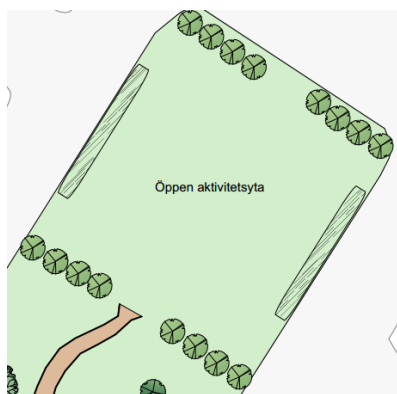
6.1.4 Sittområdet

Sittområdet har formen av en cirkel, (se figur 4) som är ca 10 meter i diametern och har en rabatt i mitten på 3 meters bredd. Området är omringat av en 1 meter bred rabatt i färgerna vit och grön. Rabatterna runt sittområdet ger en rumslig känsla då de bildar en vägg mellan gången och gräsmattan. Sittområdet har 3 ingångar och den sydöstra ingången som har vyn mot vattnet är den bredaste.

En pergola kan placeras vid sittområdets nordvästra sida, som kan fungera som ett grönt tak (se bilaga 2.) Det skall finnas bänkar på sidorna, samt sopkorgar med lock för att hindra nerskräpning på området.

6.1.5 Öppet aktivitetsområde

På området finns en öppen gräsplan (se figur 7) där man kan spela fotboll, sola eller ha picknick. På områdets kanter planteras det häckar som delar in området, dessa häckar fungerar som avgränsande väggar till de övriga områdena. Då det spelas fotboll på området finns det en mindre chans att bollen rullar långa vägar p.g.a. hindrande buskage, som syns på figuren nedan. Det öppna området är 17 meter brett och 24 meter långt.

Figur 7. Öppna aktivitetsytan med buskage runt om. Taget från Bilaga 1.

6.1.6 Träden och buskarna

Det finns två stycken träd planterat på området som skapar höjd till den platta gräsytan. Träden har en färg som passar till den övriga vegetationen, samt att deras klotformade krona har ett sammanhang med de runda formerna i gångarna. De 3 buskar som har lagts till området (se på figur 8 högra övre kant) ger färg och ett skyddat ställe för små djur att leva i. Om det i senare skede önskas mera rumslighet på området, så kan det planteras en låg häck runt hela området och denna häck kan göras av *Stefanandra incisa* 'Crispa'.

Figur 8. Träd och buskars placering på området. Taget från Bilaga 1.

6.1.7 Bänkar

Bänkarna som är planerade skall kunna flyttas lätt men också fästas fast ifall det finns behov, till dessa krav passar en bänk från Lappset.fi som heter Boulevard Penkki. Dess längd är 2,3 meter och är gjort av tall som har en mörkbrun färg (se figur 9.)

Figur 9. Boulevard Penkki, taget från Lappset.fi

6.1.8 Sopkorgar

Sopkorgarna på området skall ha något slags lock för att undvika att fåglarna drar ut skräpet från dem. Sittområdet skall ha tre stycken sopkorgar för att minska på nerskräpningen då en av korgarna är fulla. Dessa korgar kan skaffas från Lappset.fi i mörkgrå färg (se figur 10).

Figur 10. Jakob Roskakori, Kiinteä, 35l. Taget från Lappset.fi.

6.1.9 Belysning

Som belysning till området är det planerat 60 - 90 cm höga belysningspollaren som ger ett mysigt ljus längs med gången och i mitten av sittområdet. Belysningen är låg så att den inte lyser så starkt från området in i radhusens framfönster under mörka kvällar. Ifall det finns resurser kan man placeras belysning som lyser från marken upp mot växtligheten på kullarna, denna belysning kan också placeras vid rötterna av klotkörbärs träd för att ge en snygg helhet.

6.2 Planering 2

Denna plan har samma funktioner och växtlighet som den tidigare, det ända nya i planen är den tillagda grillplatsen och minskning av sittområdets yta. Gången leder till grillplatsen istället för till den öppna aktivitetsytan. Klotkörbärsträdet flyttas åt sidan då grillplatsen kommer på dess ställe.

6.2.1 Grillplats

Grillplatsen skall vara ca 10 meter i diameter (se figur 12). Grillplatsen har bord som går att flytta på enligt behov och sopkorgar som är fastsatta i grillplatsens stenbeläggning. Runtom grillplatsen skall planteras likadan växtlighet som till sittplatsen, så att detta gör en sammanhängande helhet.

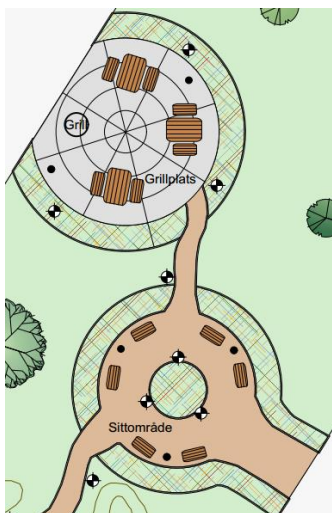
Stenmaterialet till grillplatsen skall vara gjorda av betongplattor, som är formade till en rund cirkel (se figur 11) eller sedan kan det användas färdigt runda betongplattor som syns i figuren nedan. Det viktigaste med grillplatsen är att det är gjort av en stenbeläggning, för att då passar den in och hänger samman med gångarnas kantstenar.

Figur 11. Betongplattor av rund form. Fotograferad av Jonna Hellström.

6.2.2 Sittområdet

Sittområdet blir lite mindre då grillplatsen tar en del av ytan, området kommer att vara ca. 8 meter i diameter och då minskas mittrabattens storlek. Till sittområdet kan placeras en pergola mot grillplatsen för att hindra röken at blåsa mot de som sitter och samtidigt fungera som ett synhinder till grillplatsen.

Figur 12. Grillplats och sittområdet. Taget från Bilaga 1.

6.2.3 Bord, belysning och sopkorgar

På grillplatsen skall det placeras tre stycken bord i mörkbrun färg, så att det finns utrymme för tillräckligt många att grilla samtidigt (se figur 13). När borden är flyttbara så kan användarna själv välja hur de vill ha borden placerade då de grillar. Det skall placeras två stycken av sopkorgarna som nämndes tidigare i Plan 1. Belysningen placeras på yttre kanten av grillplatsen i rabatterna för att de inte skall vara i vägen för de som använder grillplatsen (se figur 12).

Grillen skall vara fastsatt i stenbeläggningen så att ingen kan fa iväg med den, alltså skulle det vettigaste alternativet vara att mura/bygga en plats för öppen eld med något slags grilljärn där man kan grilla biffar och korv. Den öppna eldstaden är mysig även under vintern. Det skulle också kunna tilläggas ett förvaringsställe till veden.

Figur 13. Park picnic – pöytäryhmä. Taget från Lappset.fi

7 Genomförandet

Planeringarna är gjorda så att de kan göras i flera olika steg enligt vad staden har för resurser.

Första skedet är: Gångarna, kullarna, belysningen, Grill & kantstenar.

Andra skedet: Plantera Träd, buskar och perenner, samt så gräsmattan

Tredje skedet: Bänkar & sopkorgarna

Första skedet konstruerar och ger former till området med hjälp av kantstenarna och belysningen. Gångarna skall konstrueras och kantstenarna skall placeras som först för att sedan kunna i senare skede så gräsmattan på området, men att man ändå kan gå där.

När gångarna grävs upp framkommer det material som kan användas till att konstruera kullarna. På kullarna skall det göras planteringsgropar, som blir utmärkta så att planteringen kan göras vid ett senare skede.

Ifall Plan 2 uppfylls så skall grillplatsen placeras i första skedet så att inte gräsmattan blir förstörd då den konstrueras. Belysningen skall också placeras under första skedet, så att man får belysningspollarna satta fast och kablarna dragna före gräsmattan sås.

Rabatternas planteringsområden skall göras och runt dem skall det placeras kantsten så att gränsen till gräsmattan är tydlig. Planteringsgroparna för alla träd och buskar skall grävas och fyllas med växtunderlag, samt markeras så att de kan hittas senare då vegetationen planteras på området.

I andra skedet skall all växtlighet planteras i de markerade planteringsgropar som gjordes i det första skedet och när all vegetation är placerad kan gräsmattan sås. Bänkarna och sopkorgarna placeras i det sista skedet då allting annat är klart på området.

Det färdiga resultatet har sittplatser där man kan umgås på och trevlig färggrann växtlighet runtom sig. Gångarna har en rund vågig form som påminner om vattnets rörelser, detta hindrar att området får ett stelt intryck. Öppna området har låga väggar av buskar i två olika höjder för att göra det till ett eget rum för sport aktiviteter, men har ändå små öppningar för att inte göra det alltför instängt.

8 Diskussion

Beställaren av arbetet önskade en planering på ett område i mitten av radhuslägenheter. Området är i användning av de som bor i radhuslägenheterna, till dem hör barn och vuxna. Till beställarens önskemål fanns sittplatser och ställen att umgås på, samt en öppen yta för utomhusaktiviteter. Beställaren vill också att vegetationen skall vara relativt lättskött, då de inte har tid att komma dit så ofta för att ta hand om växtligheten. Beställaren önskade också att det ställe på området som har vattenvy inte skall stängas in så att utsikten förstörs och att området skall ha en trivsamt miljö för de som bor där.

Målet med arbetet var att planera en trivsamt gård med olika användbara funktioner för de som bor runt området. Funktionerna skall placeras på ett sätt som inte ger en stel känsla och att växtligheten känns trevlig, men inte för maffig.

I arbetets teoretiska del tas upp fickparker och detta ämne valdes för att få mera klarhet vad som är viktigt i små parker och hur de är planerade på ett funktionellt sätt. Detta ämne gav mig en klarhet hur viktiga fickparker/ små parker är i städerna och många länder faktiskt använder sig av dessa.

Planeringen framskred i god takt då flera idéer uppkom efter besöket till området med beställaren. De första idéerna godkändes av beställaren med några ändringar, att ta bort grillplatsen för att de tenderar att orsaka mera nedskräpning. Då detta hade kommit fram så bestämde jag att det kanske är bra att göra två planeringar, en utan grillplats och en med den.

Det som var utmanande var att få ihop idéerna till ett sammanhängande men trevligt koncept till gården. I planeringen måste det beaktas hur användarna kan ha nytta av området och hur vegetationen skall hållas lättskött men inte heller allt för simpel. Planeringsområdet är relativt litet och det är svårt att inte tränga in för mycket funktioner och växtlighet till området.

Växtligheten är lättskött men snygg och har en variation mellan barrväxter, löv växter och perenner, för att få höjd och färgskillnader till området. Olika blomningstider har använts för att området skall se fint ut under en längre tidsperiod, vilket i teoridelen beskrevs som viktigt för fickparker.

Kullarna med växtlighet på högsta höjden planerades in på området för att skapa lite höjder till det släta området. Denna ide kom från en park som jag var med och göra i Esbo under min praktiktid.

Det planerade området kan klassificeras som en fickpark då den är i sin storlek är mindre än 1 ha stort. Till området har planerats flera funktioner , kontraster och tagits i beaktan rumsligheten som är viktigt i fickparker. Med tanke på de tre tillgängligheten som togs fram tidigare i teoridelen så uppfylldes de i planeringen, de som har begränsad rörlighet kan vistas på området och området känns inbjudande. Sittplatser, vegetation och vatten är viktiga element i fickparker och dessa mål i planeringen har nåtts enligt min tanke. Det är planerat ett stort sittområde med riklig vegetation runt sig, vatten elementet kom fram i gångens vågiga form och den blåa färgen i perennerna.

Växtligheten är lättskött som beställaren önskade sig då buskarna på området behöver klippas bara en gång i året så att de är jämna och perenna rabatterna behöver lätt skötsel. Gångarna behöver inte kantas då de har kantstenar runt sig för att hindra spridningen av gräsmattan.

Jag hoppas att Raseborg stad har nytta av min planering, även om de inte förverkligar den i sin helhet så kan de få idéer och inspiration av planeringen.

Källförteckning

Blake Allison, Utan År, Pocket parks.

http://depts.washington.edu/open2100/pdf/2_OpenSpaceTypes/Open_Space_Types/pocket_parks.pdf [Hämtat 3.1.2017]

Bäckström Josefine och Falk Mia, 2008, Vad gör en bra park bra?

<http://ex-epsilon.slu.se/2651/1/Josefine.B%C3%A4ckstr%C3%B6m.Mia.Falk.pdf>
[Hämtat 3.1.2017]

Enköping kommun, Utan År, Upplev Enköping

<http://upplevenkopning.se/besoksguide/besoka-och-gora/sevardheter/fridegardsparken.html>

[Hämtat 24.4.2017]

Eriksson Elin & Karlsson Sofia, 2012, Fickparker Gröna möjligheter i den täta staden

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:832177/FULLTEXT01.pdf>

[Hämtat 20.2.2017]

Jutemark Sara & Nilsson Malin, 2008

<https://dspace.mah.se/bitstream/handle/2043/6538/Examensarbete.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

[Hämtat 28.4.2017]

Lindqvist Alexander & Ingelsson Jessica, 2014, Att planera för fickparker

-förslag på placering av nya fickparker & två gestaltningar i Enköpings kommun

http://stud.epsilon.slu.se/7166/1/ingelsson_j_lindqvist_a_140819.pdf

[Hämtat 20.2.2017]

Manner Karin, 2007, Fickparker i Karlstad

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:831627/FULLTEXT01.pdf>

<http://www.diva-portal.se/smash/get/diva2:831627/FULLTEXT03.pdf>

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:831627/FULLTEXT04.pdf>

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:831627/FULLTEXT05.pdf>

[Hämtat 20.2.2017]

Tharp Erin, 2015, 7 Top pocket parks

<https://landarchs.com/7-top-pocket-parks-small-spaces-with-a-huge-impact/>

[Hämtat 24.4.2017]

Thylén Louise, 2006, Biologisk mångfald I små grönområden

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:197076/FULLTEXT01.pdf>

[Hämtat 28.4.2017]

Figur 9. Boulevard Penkki

<http://www.lappset.fi/Tuotteet/Tuotehaku/BOULEVARD-PENKKI-2300MM/000508-16>

[Hämtat 24.4.2017]

Figur 10. Jakob roskakori, kiinteä 351.

<http://www.lappset.fi/Tuotteet/Tuotehaku/JAKOB.-ROSKAKORI.-KIINTEA,-35-L/NF2471>

[Hämtat 24.4.2017]

Figur 13. Park Picnic – Pöytäryhmä

<http://www.lappset.fi/Tuotteet/Tuotehaku/PARK-PICNIC-POYTARYHMA/000500-1>

[Hämtat 24.4.2017]

Bilagor

Bilaga 1: Planering 1 & 2

Bilaga 2: Detaljplanering

Bilaga 3: Växtlista

Öppen aktivitetsyta

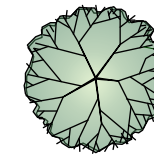
Sittområde

Flaggstång

0,2
0,4
0,6

0 5 10 15 20 25 m

Teckenförklaring

Stort lövträd

Litet lövträd

Litet barrträd

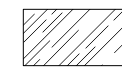
Stor lövbuske

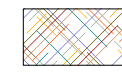
Liten lövbuske

Barrbuske

Buskrabatt

Perenna rabatt

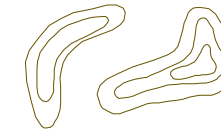
Gräsmatta

Grus

Kantsten

Höjder

Elskåp & Flaggstång

Bänkar

Sopkorgar med lock

Belysning

Läroanstalt

Yrkehögskolan Novia, Raseborg

Projektets namn

Planering av Fågelsången
- Fickparker

Ritad av
Jonna Hellström

(granskad av)
Anna Granberg

Skala
1:200

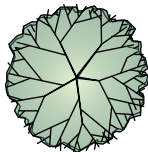

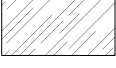
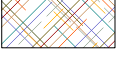
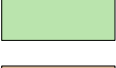

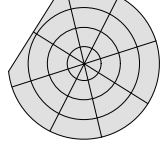

Ort, datum och underskrift
Ekenäs, 24.4.2017

Ritningens innehåll

Illustrationsplan nr:1

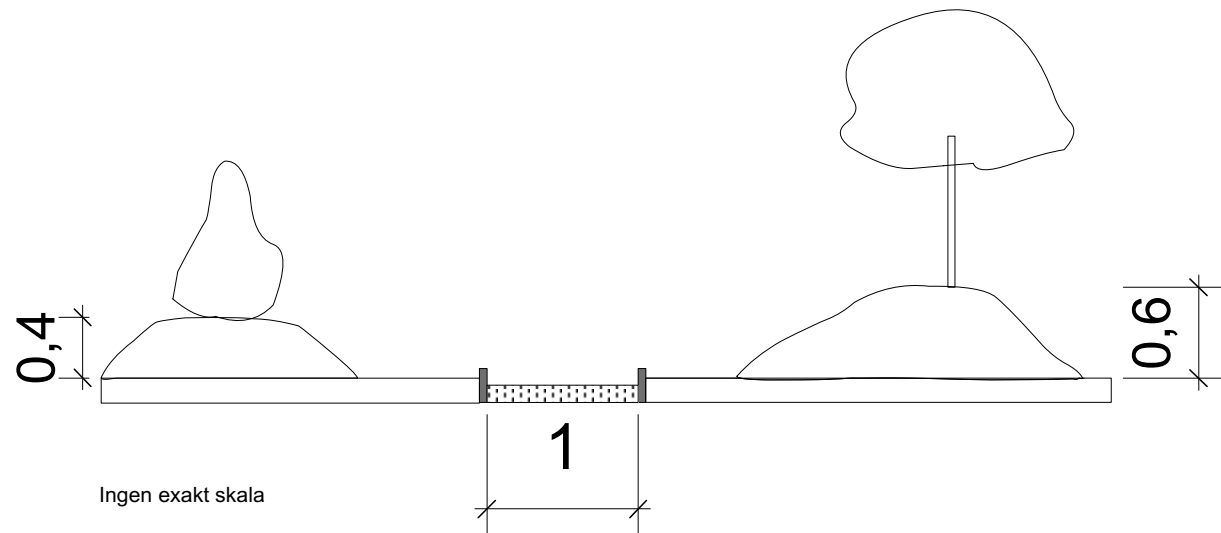

Teckenförklaring

- Stort lövträd
- Litet lövträd
- Litet barrträd
- Stor lövbuske
- Liten lövbuske
- Barrbuske
- Buskrabatt
- Perenna rabatt
- Gräsmatta
- Grus
- Kantsten
- Höjder
- Elskåp & Flaggstång
- Grillplats
- Bänkar & Bord
- Sopkorgar med lock
- Belysning

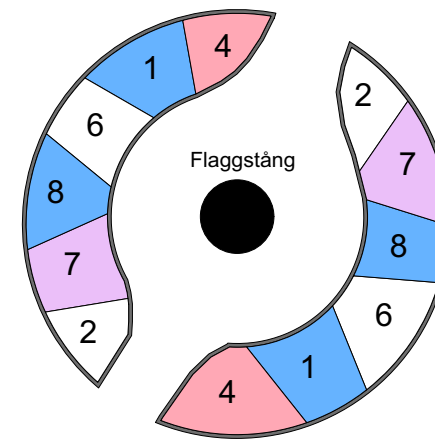
Läroanstalt		Projektets namn	
Yrkehögskolan Novia, Raseborg		Planering av Fågelsången - Fickparker	
Ritad av Jonna Hellström	(granskad av) Anna Granberg	Skala 1:200	
Ort, datum och underskrift Ekenäs, 24.4.2017		Ritningens innehåll	Illustrationsplan nr:2

Illustrativ snittbild på kullarna

Ingen exakt skala

Flaggstånsrabatt

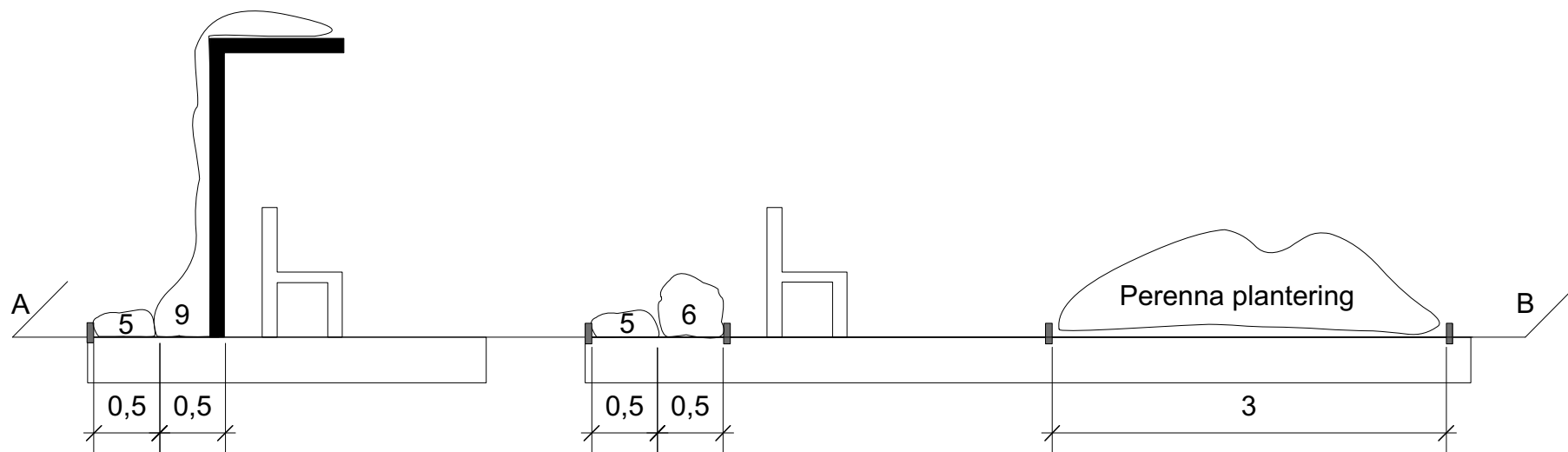

Skala 1:100

Växtlista

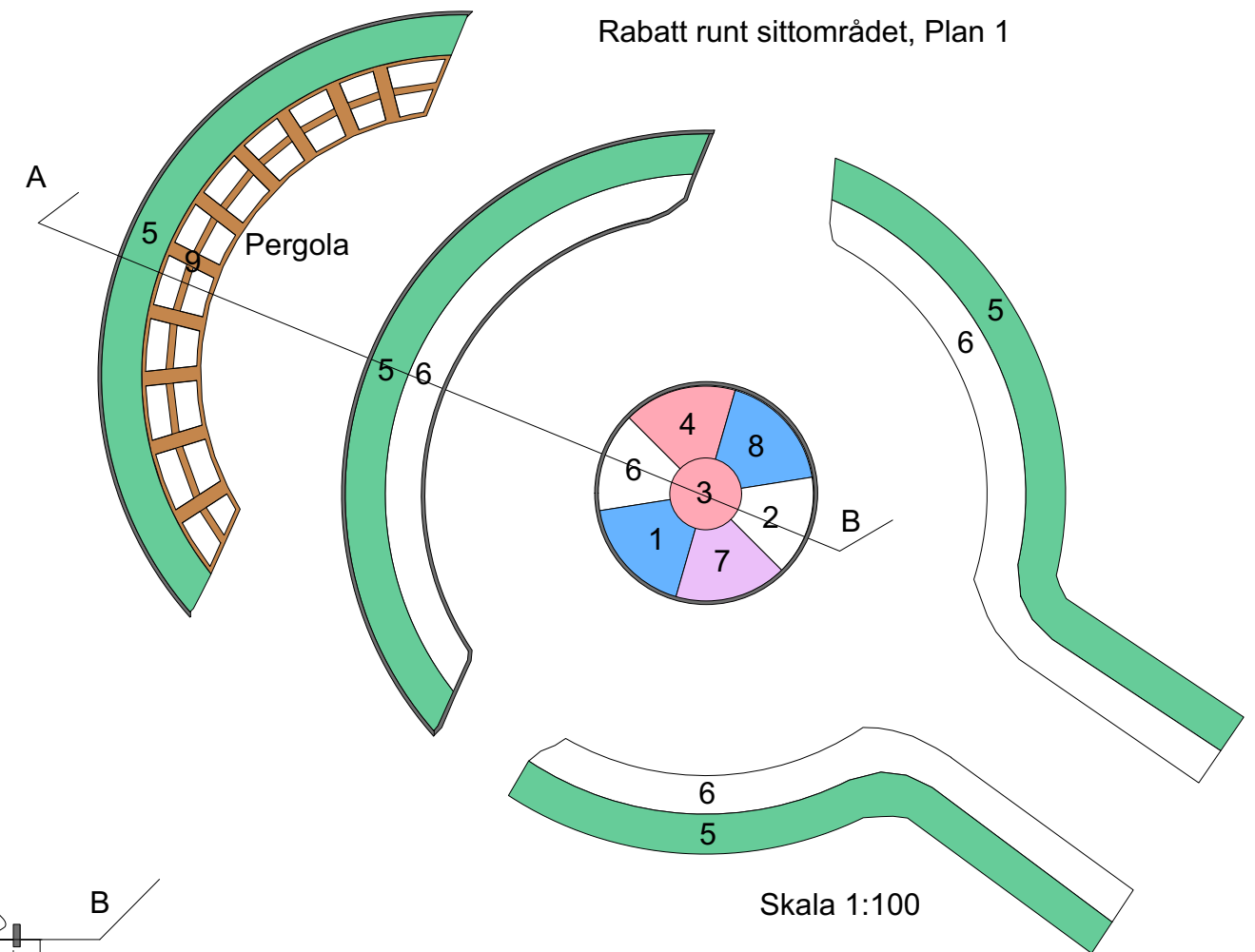
1. Ajuga reptans
2. Anemone sylvestris
3. Echinacea purpurea
4. Geranium x cantabrigiense
5. Microbiota decussata
6. Physostegia virginiana
7. Salvia x sylvestris
8. Veronica austniaca 'Crater Lake Blue'
9. Clematis Lanuginosa-Gruppen

Snittbild på sittområdet, Plan 1

Skala 1:50

Rabatt runt sittområdet, Plan 1

Skala 1:100

Läroanstalt		Projektets namn	
Yrkehögskolan Novia, Raseborg		Planering av Fågelsången - Fickparker	
Ritad av	(granskad av)	Skala 1:100 & 1:50	
Jonna Hellström	Anna Granberg		
Ort, datum och underskrift		Ritningens innehåll	Detaljplan nr:1
Ekenäs, 24.4.2017			

Växtlista

<u>Vetenskapligt namn</u>	<u>Svenska namnet</u>	<u>Finska namnet</u>	<u>Storlek</u>	<u>Avstånd</u>	<u>Stycken</u>	<u>Blomningstid</u>
LÖVTRÄD						
Prunus x eminens 'Umbraculifera'	Klotkörsbär	Pallokirsikka	3 - 5 m		2	Maj - Juni
Syringa meyeri 'Palibri'	Dvärgsyren	Pikkusyreeni	100 cm		1	Juni
BARTRÄD						
Picea glauca 'Conica'	Sockertoppsgran	Kartiovalkokuusi	1 - 2 m		1	
LÖVBUSKAR						
Philadelphus x lemoinei	Småblommig schersmin	Pikkujasmike	100 - 150 cm	80 cm		Juli
Stephanandra incisa 'Crispa'	Stefanandra	Seppelvarppu	30 - 50 cm	70 cm		Juni
Spirea japonica 'Anthony Waterer'	Rosenspirea	Tummaruusuangervo	50 - 80 cm		1	Juli - September
Spirea japonica 'Little princess'	Dvärgpraktspirea	Keijuangervo	50 cm		1	Juni - Juli
Spirea japonica 'Shirobana'	Brokspirea	Kirjoangervo	100 cm		1	Juli - September
BARRBUSKAR						
Microbioita decussata	Kryptuja	Tuivio	20 - 40 cm	100 cm		
Thuja occidentalis 'Globosa'	Klottuja	Pallotuija	50 - 100 cm		2	
PERENNER						
Ajuga reptans	Revsuga	Rönsyakankaali	10 - 20 cm	25 - 30 cm		Juni - Juli
Anemone sylvestris	Vildanemon	Arovuokko	20 - 30 cm	30 - 40 cm		Maj - Juni
Clematis 'Lanuginosa-Gruppen 'Madame le Coultre'	Praktklematis	Loistokärhö	2 - 2,5 m	1 - 1,5m		Juli - September
Echinacea purpurea	Röd rudbeckia	Kaunopunahattu	1,5 - 6 m	35 - 40 cm		
Geranium x cantabrigiense	Liten flocknäva	Peittokurjenpolvi	20 - 30 cm	30 - 40 cm		Juni - Augusti
Physostegia virginiana	Drakmynta	Kellopeippi	60 - 80 cm	50 - 70cm		Juli -September
Salvia x sylvestris	Skogssalvia	Loistosalvia	30 - 70 cm	30 cm		Juni - September
Veronica austriaca 'Crater Lake Blue'	Praktveronica	Loistotädyke	30 - 50 cm	20 -30 cm		Juni - Augusti